

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aplicarea unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare din cadrul operatorilor economici pentru care s-a aprobat acordarea ajutoarelor de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive în perioada 2019-2024

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

În perioada 2015-2018 prin hotărâri ale Guvernului s-a aprobat acordarea ajutoarelor de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive din cadrul Societății Naționale de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și a Societății Complexul Energetic Hunedoara S.A.

Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. sunt operatori economici la care statul român prin Ministerul Energiei exercita calitatea de acționar.

Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. a fost înființată în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2011 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale și de plată a unor contribuții la organisme internaționale, aprobată prin Legea nr. 38/2012 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2011 privind preluarea de către Agenția Națională de Administrare Fiscală a unor creanțe deținute de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului și pentru reglementarea unor dispoziții referitoare la înființarea unei societăți comerciale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/2012.

Societatea a început activitatea la data de 26.11.2012, dată la care a preluat de la Compania Națională a Huilei S.A. personalul necesar desfășurării activității proprii, în conformitate cu prevederile art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2012 și gestionează ajutorul de stat acordat pentru închiderea celor 3 mine necompetitive, Petrila, Paroșeni și Uricani.

Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. are ca scop producerea cantității de uleiă preconizată până la epuizarea rezervelor deschise și efectuarea lucrărilor de închidere minieră subterană în condiții de siguranță a personalului și a zăcămintului, cât și ecologizarea perimetrelor, în conformitate cu Decizia Consiliului Europei nr. 787/2010/UE privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive și Planurile de Încetare a Activității de la sucursalele Mina Petrila, Mina Paroșeni și Mina Uricani.

În baza prevederilor Deciziei 787/2010/UE a Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, s-a întocmit Planul de închidere pentru accesarea ajutorului de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive.

Planul de închidere menționat mai sus a fost notificat Comisiei Europene în data de 19 august 2011 și a fost autorizat în data de 22 februarie 2012 prin Decizia C(2012) 1020 final a Comisiei Europene având ca obiect: Ajutor de stat SA.33033-România, Compania Națională a Huilei Petroșani.

Comisia Europeană a aprobat un ajutor pentru închidere și pentru acoperirea costurilor excepționale necesare închiderii a trei mine deținute de către Compania Națională a Huilei, Petrila, Uricani și Paroșeni, care a totalizat 1.169 milioane lei.

Ulterior Planul de închidere a fost renotificat:

- la data de 4 august 2015, fiind emisă Decizia C(2015) 8066 final din data de 13 noiembrie 2015 a Comisiei Europene având ca obiect: - Ajutorul de stat SA.42800 (2015N) - România, Prelungirea ajutorului pentru suportarea costurilor excepționale pentru închiderea minelor în România;

- la data de 27 iulie 2016, fiind emisă Decizia C(2016) 7719 final a Comisiei Europene, din data de 24 noiembrie 2016 având ca obiect: Ajutorul de stat SA.43414 (2016N) - România pentru Complexul Energetic Hunedoara prin Decizia nr. C(2016) 7719 s-a acordat un ajutor de stat pentru finanțarea închiderii a două mine deținute de către CEH, și anume Lonea și Lupeni, autorizând în consecință modificarea unor elemente din Planul de închidere a minelor de cărbune necompetitive și adresa nr.

COMP/CD/MD/jbl*2016/125983 din data de 20 decembrie 2016 pentru Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului SA, prin care s-au modificat unele elemente din ajutorul de stat destinate acoperirii costurilor corespunzătoare art. 4;

- la data de 14 noiembrie 2017, fiind emisă Decizia C(2018)1001 final a Comisiei Europene, din data de 16 februarie 2018 care a autorizat schema de concediere colectivă a salariaților care și-au pierdut sau sunt pe cale să-și piardă locul de muncă, pentru perioada 2017 – 2021.

Din anul 2018, societatea a intrat în program de închidere și ecologizare, încheindu-se programul de exploatare a huilei, conform Deciziei 2010/787/UE.

Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A., denumită în continuare "CEH", este unul dintre operatorii economici din domeniul utilităților din portofoliul ministerului de resort, producător de energie electrică cu o capacitate instalată de 1.225 MW, cel mai mare producător de energie electrică din partea de nord-vest a României.

Societatea a fost înființată în baza Hotărârii Guvernului nr.1023/2011, prin fuziunea Societății Electrocentrale Deva S.A. și Societatea Electrocentrale Paroșeni S.A., iar în august 2013, Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. a fuzionat cu Societatea Națională a Huilei S.A., fiind o societate integrată energie-minerit, cu obiectul principal de activitate producerea eficientă de energie electrică și termică pe bază de huilă din Valea Jiului.

În afară de producția de energie electrică, Sucursalele Electrocentrale Deva și Electrocentrale Paroșeni din cadrul S. CEH S.A. sunt unici producători care livrează energia termică în sistem centralizat în localitățile Deva, Petroșani, Vulcan și Lupeni. Totodată, Sucursala Electrocentrale Deva este și operator al serviciului public de alimentare cu energie termică pentru Municipiul Deva, în timp ce Sucursala Electrocentrale Paroșeni asigură agentul termic pentru localitățile Petroșani, Vulcan și Lupeni, din Valea Jiului.

CEH se confruntă în prezent cu o serie de probleme tehnice dar și financiare legate de posibilitatea de funcționare a grupurilor energetice de la Mintia și Paroșeni. Sunt identificate următoarele aspecte negative:

(i) riscul de operare determinat de lipsa de lichidități a societății cu implicații majore inclusive potențiale avarii la grupurile energetice,

- (ii) riscul comercial determinat de neîncrederea partenerilor comerciali care furnizează materii prime și materiale, care solicită plata în avans a acestor produse;
- (iii) riscul de insolvență sau faliment,
- (iv) riscul legat de emiterea de către Comisia Europeană a Deciziei din 08.11.2018 privind ajutorul de stat SA 43785 (2018/C) (ex 2015/PN, ex 2018/NN) pus în aplicare de România pentru restructurarea CEH, conform căreia statul roman are obligația să recupereze 4 (patru) ajutoare de stat acordate care nu îndeplinesc condiții prevăzute de normele europene în materie, valoarea totală a acestora fiind de aprox. 60 mil. Euro, dar și
- (v) riscul de sistare a activității termocentralei Mintia ca urmare a neautorizării activității de către autoritatea de mediu competentă.

Din perspectiva situației economice la nivel macroeconomic, zona unde activează cei doi operatori economici, Valea Jiului, este o zona monoindustrială iar dificultățile financiare, situația juridică incertă a CEH din ultimii trei ani, cu repetate intrări și ieșiri din insolvență, au afectat întreaga regiune, fie că vorbim de salariați și familiile acestora, de comunitățile locale sau de operatori economici dependenți, în principal de activitatea CEH.

În perioada 2015-2018 prin hotărâri ale Guvernului s-au aprobat sume din bugetul asigurărilor pentru somaj alocate pentru plata venitului lunar de completare pentru persoanele disponibilizate de la Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și de la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.

Aceste hotărâri ale Guvernului au avut ca temei legal Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2013 privind aplicarea în perioada 2013-2018 a unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2013 a produs efecte până la 31.12.2018, astfel încât persoanele disponibilizate, după această dată, prin concedieri colective efectuate în baza unui plan de disponibilizare, din cadrul operatorilor economici, Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. nu mai pot beneficia de venit lunar de completare.

În vederea asigurării unui tratament egal pentru persoanele ce urmează a fi disponibilizate de la Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și de la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A., luând în considerare că persoanele disponibilizate anterior tot de la aceste societăți au beneficiat de sumele aferente venitului lunar de completare, conform Hotărârii Guvernului nr. 444/2015, Hotărârii Guvernului nr.590/2016, Hotărârii Guvernului nr.589/2016, Hotărârii Guvernului nr. 722/2017 se impune luarea unor măsuri pentru asigurarea alocării unor sume de la bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru perioada 2019-2024 și persoanelor ce vor fi disponibilizate de la aceste două societăți.

Având în vedere situația economică la nivelul zonei unde activează cei doi operatori economici, CEH și SNIM, situația identică în care se află personalul care va fi disponibilizat ca urmare a reducerii activității, reducere cauzată de programul de închidere a minelor de huilă autorizat de către Comisia Europeană și a termenelor autorizate pentru închiderea capacităților miniere, respectiv 2021 pentru SNIM, și respectiv 2024 pentru CEH se impune luarea unor măsuri imediate pentru solutionarea atât a problemelor sociale cât și pentru asigurarea unui tratament echitabil persoanelor ce urmează a fi disponibilizate, întrucât măsurile de protecție socială propuse a fi acordate pentru persoanele disponibilizate din cadrul CEH și SNIM, ca urmare a programului de închidere și ecologizare a minelor de huilă autorizat de Comisia Europeană prin decizii în baza Deciziei Consiliului Europei nr. 787/2010/UE privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive nu sunt incluse în ajutorul de stat autorizat.

Data fiind situația economică dificilă în care se află cei doi operatori economici, CEH și SNIM, implicațiile sociale în cazul disponibilizărilor prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare și în scopul asigurării unui tratament egal pentru persoanele ce urmează fi disponibilizate având în vedere că persoanele disponibilizate anterior tot de la aceste societăți au beneficiat de sumele aferente venitului lunar de completare se impune adoptarea în regim de urgență a unor măsuri legislative pentru asigurarea acordării venitului lunar de completare persoanelor ce vor fi disponibilizate în condițiile legii.

Aceste măsuri pentru instituirea cadrului legal pentru asigurarea sumelor aferente venitului lunar de completare din

bugetul asigurarilor pentru somaj pentru perioada 2019-2024, de care vor beneficia persoanele disponibilizate de la Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și de la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A., societăți pentru care s-au aprobat ajutoare de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, conform Deciziei 787/2010/UE a Consiliului din 10 decembrie 2010 și a Deciziei Comisiei Europene nr.C(2015)8066/final aprobate, constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată și impune adoptarea măsurilor cuprinse în proiectul de act normativ, aspectele sus-menționate vizând interesul public.

Neadoptarea acestor măsuri poate genera probleme sociale cu impact major în plan social la nivel local, amplificat de faptul că zona unde activează cei doi operatori economici –Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. și Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. este zonă monoindustrială, iar disponibilizarea salariaților de la operatorii economici menționați fără asigurarea unui sprijin financiar temporar, cu luarea în considerare a faptului că mulți dintre aceștia sunt unici întreținători ai familiilor, conduce la adâncirea fenomenului de sărăcie la nivel local și în această situație subzistă dificultatea de a crea noi locuri de muncă la nivel local, cel puțin pe termen scurt și mediu.

În scopul atenuării impactului social al proceselor de disponibilizare, pentru protecția socială a salariaților celor doi operatori economici pentru care nu se pot întocmi din motive independente care țin de specificul activității operatorului economic, planuri de disponibilizare în vederea redresării activității, se impune adoptarea de urgență a unor măsuri care să permită acordarea pentru aceste persoane a măsurilor de protecție socială prin asigurarea plății venitului lunar de completare.

Întrucât neadoptarea de urgență a unor măsuri care să asigure o protecție socială adecvată persoanelor care activează în cadrul operatorilor minieri care derulează programe de închidere a minelor necompetitive poate conduce la convulsii sociale, greve, inclusiv situații de greva foamei, fiind binecunoscut incidentul petrecut la minele Paroșeni și Uricani, începând cu 28 octombrie 2019, unde în urma unui protest spontan peste 100 de salariați s-au blocat în subteranul minei,

Urgența luării acestor măsuri o constituie disponibilizările care vor avea loc la aceste societăți conform planurilor de disponibilizare ce vor fi aprobate în condițiile legii.

1¹. Proiecte de acte normative care transpun legislația comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. Din perspectiva normelor europene în materie de concurență măsurile propuse nu constituie un ajutor de stat.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ propune acordarea venitului lunar de completare, ca măsură de protecție socială de care beneficiază persoanele disponibilizate în baza unui plan de disponibilizare din cadrul societăților pentru care s-a aprobat acordarea ajutoarelor de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive. Numărul estimat de persoane concediate este de 1.077, din care: anul 2019 – 360; anul 2020 – 350; anul 2021 – 362; anul 2022 – 0; anul 2023 – 5, anul 2024-58. Totalul cheltuielilor aferente veniturilor de completare aferente perioadei 2019-2024 este 91.497 mii lei. Aceste măsuri propuse prin proiectul de act normativ au în vedere interesul social, politica legislativă a statului roman și cerințele corelării cu reglementările interne și ale armonizării legislației naționale. Măsurile prevăzute prin proiectul de act normative nu fac obiectul contractului colectiv/contractului individual de muncă, nefiind o obligație a operatorului economic, ci este o măsură de protecție socială din partea statului.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹ Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2² Impactul asupra Întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	

Secțiunea a 4-a

***Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)***

mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2019	2020	2021	2022	2023	-
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acestea: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit	-					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acestea: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugetul asigurărilor pentru somaj:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) asistență socială						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) bugetul asigurărilor de stat-bugetul asigurărilor pentru somaj:	-	-	-	-	-	-
-indemnizația de șomaj	-	-	-	-	-	-
-venit de completare						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
7. Alte informații	Sumele necesare aplicării măsurilor din proiectul de act normativ se vor asigura din bugetul asigurărilor pentru șomaj cu încadrare în prevederile bugetare anuale, aprobate în condițiile legii.					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ):
a) acte normative care se

<i>modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</i> <i>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții</i>	
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Evaluarea conformității:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	-
Secțiunea a 6-a <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	La data de 23.09.2019, la sediul SNIM-VJ S.A. din Petroșani a avut loc întâlnirea cu reprezentanții AJOFM Hunedoara, Sindicatul Huila Valea Jiului prin care se solicită urgentarea măsurilor pentru promovarea proiectului de act normativ. La data de 27.09.2019, la sediul Societății Complexul Energetic Hunedoara S.A. a avut loc întâlnirea cu reprezentanții AJOFM Hunedoara, Sindicatul Muntele prin care se solicită urgentarea măsurilor pentru promovarea proiectului de act normativ.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a țării	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.939/2019. Proiectul prezentului act normativ a fost supus analizei Consiliului Concurenței care a emis un

c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	punct de vedere favorabil nr.15454/2019 în sensul că măsurile propuse nu constituie ajutor de stat. Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 5736/2019.
6. Alte informații	-
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	- nu este cazul.
3. Alte informații	- nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aplicarea unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare din cadrul operatorilor economici pentru care s-a aprobat acordarea ajutoarelor de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive în perioada 2019-2024, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

